

عنوان مقاله:

جغرافیای نظام های انتخاباتی و نظام انتخاباتی ایران

محل انتشار:

فصلنامه رهیافت های سیاسی و بین المللی، دوره 14، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

جواد اطاعت - دانشگاه شهید بهشتی

حمیدرضا نصرتی - دانش آموزته جغرافیای سیاسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

نظام انتخاباتی به مجموعه‌ای از روش‌های اجرائی انتخابات و سازوکارهایی اطلاق می‌شود که با اخذ رای شهروندان، حاکمیت نخبگان منتخب مردم برای اداره امور عمومی را تحقق عینی می‌بخشد. در کشورهای مختلف، نظام‌های انتخاباتی متفاوتی وجود دارد که دارای محاسن و معایبی هستند. برخی از کشورها با استفاده از روش‌های ترکیبی و تلفیقی سعی کرده‌اند از محاسن دو نوع نظام انتخاباتی استفاده کنند. از آنجا که قوه مقننه در عموم واحدهای سیاسی از دو مجلس تشکیل شده است، برخی از این واحدها برای مجلس اول از نظام اکثریتی و برای مجلس دوم از شیوه تناسبی استفاده می‌کنند. برخی نیز برای یک مجلس از دو روش بطور همزمان بهره می‌جویند. در کشورهایی که تنها از روش اکثریتی استفاده می‌کنند تعدیل ساختار اکثریتی (که بی‌توجه به اقلیت‌هاست) بعهدده احزاب سیاسی گذاشته شده تا در فهرست‌های انتخاباتی نامزدهای اقلیت نیز بگنجانند. در ایران که قوه مقننه از یک مجلس تشکیل شده و انتخابات به شیوه اکثریت یک چهارم است، برای رفع نقیصه موجود، در این مقاله پیشنهاد شده با اصلاح قانون اساسی، نظام تقنینی از دو مجلس اول و دوم تشکیل شود تا ضمن بهره‌گیری از فلسفه نظام دو مجلسی، نظام انتخاباتی مجلس اول به شیوه اکثریتی و نظام انتخاباتی مجلس دوم به شیوه تناسبی مد نظر قرار گیرد. در صورت حاکمیت نظام تقنینی تک مجلسی، انتخابات مجلس اول به شیوه تلفیقی از دو نظام اکثریتی و تناسبی انجام پذیرد تا کاستی‌های موجود به حداقل ممکن کاهش یابد و وحدت و همبستگی ملی در فرایند توسعه پایدار کشور تسریع شود.

کلمات کلیدی:

جغرافیای انتخابات، نظام انتخاباتی، نظام اکثریتی، نظام نیمه تناسبی، نظام تناسبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1722988>

